

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2025 - 2008
Den 25. september 2025

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1116 (alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 27. august 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Sascha Faxe (ALT).

Spørgsmål nr. 1116 (alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Vil ministeren som opfølgning på svar på MOF alm. del – spm. 706 redegøre for den nuværende status for Danmarks og EU’s import af kunstgødning fra Rusland, herunder omfanget af importen, de gældende sanktionsregler og regeringens vurdering af, hvordan eventuel omgåelse af sanktionerne håndteres?”

Svar

Ifølge EU-Kommissionens database ’Fertiliser trade’ importerede EU mellem 4,7 og 7,8 mio. ton kunstgødning fra Rusland årligt i årene 2020 til 2024, *jf. tabel 1*. I 2025 er importen til EU foreløbigt på 4,5 mio. ton, svarende til 26 pct. af den samlede import af kunstgødning til EU.

For Danmark alene blev der importeret mellem 44 og 160 tusind ton kunstgødning fra Rusland årligt i årene 2020 til 2022, *jf. tabel 1*. I 2022 svarede importen til Danmark på 44 tusind ton til 50 pct. af den samlede import af kunstgødning til Danmark. Ifølge EU-Kommissionens database har der ikke været direkte import af kunstgødning fra Rusland til Danmark siden 2022. Det kan ikke afvises, at der er foretaget import via tredjelande.

Tabel 1: Årlig import af kunstgødning fra Rusland til EU og Danmark, 1.000 ton

	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Import til EU	7.600	7.800	5.100	4.700	6.200	4.500
Import til DK	160	160	44	-	-	-
<i>Andel af samlet import til EU, pct.</i>	29	30	21	22	26	26
<i>Andel af samlet import til DK, pct.</i>	93	82	50	-	-	-

Anm.: Der er medtaget følgende gødningstyper: Ammoniak, blandet gødning, nitrogenholdig gødning, fosfater, fosfatgødning, kaliumgødning. Tallene for 2025 er foreløbige og dækker til og med august. Der er foretaget afrundinger i tabellen.
Kilde: EU-Kommissionens opgørelse over handel med gødning (<https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardFertiliser/FertiliserTrade.html>).

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra Skatteministeriet, der har oplyst følgende:

”Toldstyrelsen er ansvarlig for at håndhæve artikel 3i, stk. 1 og stk. 4, i Rådets Forordning (EU) nr. 833/2014.

I henhold til artikel 3i, stk. 1, omfattes en række varekoder, relateret til forskellige typer gødning, af forbud mod køb, import og overførsel til EU, uanset om gødningen har oprindelse i Rusland eller er afsendt fra Rusland.

I artikel 3i, stk. 4, i Rådets Forordning (EU) nr. 833/2014, undtages en række varekoder fra importforbuddet i artikel 3i, stk. 1, og der fastsættes en kvoteordning. Der må hvert år importeres 837.570 tons kaliumklorid, og 1.577.807 ton kombineret af de andre gødningsprodukter omfattet af bilag XXI, til Rådets Forordning (EU) nr. 833/2014, til EU i samme tidsperiode. Tidsperioden for kvoten løber mellem den 10. juli et givet år til den 9. juli i det efterfølgende år, hvorefter den nulstilles. Hvis kvoten bliver opbrugt inden nulstillingen, gælder importforbuddet i artikel 3i, stk. 1.

Ved import af varekoder omfattet af kvoteordningen, kan importøren søge om del i kvoten, der forvaltes af EU-Kommissionen. Hvis ikke der søges om del i kvoten, eller den er opbrugt for det givne år, gælder importforbuddet i artikel 3i, stk. 1.

Toldstyrelsen foretager kontrol af importforbuddet og af kvoteordninger, hvor Toldstyrelsen kontrollerer, at der er tildelt kvote, før forsendelsen kan frigives.

For at modgå risikoen for omgåelse, kontrollerer Toldstyrelsen bredere end de direkte omfattede varekoder og med stikprøvekontroller. Derudover er Toldstyrelsen i tæt dialog med toldmyndighederne i andre EU-medlemsstater for at sikre informationsdeling.”

Det kan endvidere oplyses, at der den 1. juli 2025 trådte forhøjede toldsats i kraft på visse russiske og belarusiske gødningsprodukter med henblik på at reducere tilstrømningen af disse varer til det indre marked. For de omfattede gødningsprodukter indføres en fast told pr. ton oven i den allerede gældende toldsats på 6,5 pct. af varens værdi. Afhængig af typen af gødningsprodukt er tolden fastsat til henholdsvis 40 og 45 euro pr. ton den 1. juli 2025 stigende til henholdsvis 315 og 430 euro pr. ton den 1. juli 2028. Den forhøjede told skal sikre, at Rusland og Belarus ikke får økonomisk fordel af den fortsatte eksport til EU af de omfattede produkter. Samtidig skal forslaget afhjælpe en potentiel afhængighed af gødning fra Rusland, som i værste fald ville kunne påvirke EU's fødevareforsyningsikkerhed og gøre EU sårbar over for eventuelle tvangstiltag fra Rusland. Når tolden er fuldt indfaset efter 3 år, forventes det, at den vil være prohibitiv og dermed forhindre yderligere import af kunstgødning fra Rusland og Belarus. Fra dansk side har man støttet tiltaget.

Jacob Jensen

/

Mark Olsen